



Kiadja: A MAGYAR FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK egyelőre minden hó közepén.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkesztő: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, V. Ker., Sziget-utca 5/7. szám, IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Pátria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: A gémfélék és a halászat. (Folytatás.) *Simonffy Gyula*. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

A gémfélék és a halászat.

Irta: *Simonffy Gyula*.

(Folytatás.)

Az eddigiekben a gémfélék és a halászat kérdését az általános tudás és irányelvek szempontjából ismertettük, lássuk most már azt tisztán a magyar viszonyokkal kapcsolatban. Elvégre bennünket ez érdekel legjobban. A szabály különben sem szabály mindenütt; a mi az egyik nép, állam területén annak sajátos természeti, faji, társadalmi stb. viszonyai szerint fontos és helyes, az a másik állam területén jelentéktelenné zsugorodhatik össze, sőt talán nem egy esetben helytelenné válik.

A németországi viszonyok és állapotok lényegesen különböznek a mieinktől, a gémekek okozta károsítások és haszonhajtások megállapítása, értékelése, az ellenük való védekezés módjának, illetve annak a határának a megállapítása, a meddig a gémekeknek — mint a természet teremtményeinek — védelmet nyújthatunk, reánk nézve mind olyan kérdések, a melyeket önállóan, szoros magyar szempontból kell elbírálni. A nézetek eközben igen megoszolhatnak s ezért előrebocsátom, hogy az alábbiakban csak az én szerény véleményemről lesz szó. Véleményem szerint a magyar halászatra nézve a „gémkérdés” nem egészen időszerű még, vagy legalább is nem annyira, mint Németországban, bizonyítja ezt az a körülmény, a mire czikkem elején már reámutattam, hogy e kérdésben a magyar (halász) közvélemény nem alakult ki.

De Németországban sem volt még csak a közelmúltban (20—30 év előtt) sem olyan fontos, mint ma. Németországban ezelőtt 300 évvel, a solymászat fénykorában — a gémekek, mint a sólyommal való nagyúri vadászat becses madarai — inkább védelemben részesültek s később is — a természetes vizek halbőségének kor-

szakában — senkinek sem jutott eszébe, hogy mint halévő madarat üldözze őket, csupán a legújabb időben, mikor a nagymértékben folytatott folyószabályozások és ármentesítések a folyók és árterületeknek mesés halbőségét megapasztották, mikor a megmaradt halállományt a folyókban a gyári, illetve ipari szennyvizek megtizedelték, a mikor tehát a kulturának árnyoldalai is mutatkoztak, a mikor a megcsappant halállomány (haltermés) pótlására tó-, illetve halgazdaságok létesítése jövedelmező gazdasági ággá és foglalkozássá vált, de különösen az utolsó 10—20 évben, a mikor a halgazdaságok mindinkább belterjes üzemre kezdtek berendezkedni, vált igazán aktuálissá és sokat hangoztatott kérdéssé a gémekek halpusztítása. A mi viszonyaink azonban Németországtól ezidőszertint még sok tekintetben eltérnek.

Vessünk csak néhány pillantást közállapotainkra. Például igaz ugyan, hogy a Duna-Tisza szabályozásának világra szóló műve — az Alduna bizonyos részeinek kivételével — már csaknem teljesen be van fejezve, de azért még mindig bőven van olyan vízjárta s vízállásos terület, hogy egyebet ne említsünk: a pest-megyei Dunavölgy 150,000 k. hold terjedelmű belvizei, a melyek lecsapolatlanok, a hol tehát, némi kis kivételtől eltekintve, még ma is a legrendszeretlenebb halászat folyik; holt ágaink is vannak bőven, a melyeknek vizei a viszonyok mostohasága s az emberek nem törődőmsége miatt még most sem ért meg az okszerű halgazdasági üzemre; ott van a folyók hullámterében az a tengernyi kubikgödör, vízjárta mélyedés, a melyekbe a folyami hal az árral kijutva megívik, millió számú ivadékokat hagy hátra, de a mely ivadékkal az érdekeltség, a törvény alapján létesült halászati társulat — tisztelet a kivételeknek — keveset törődik s így bizony száraz időjárás mellett gyakorta megtörténik, hogy ott megrekedve, millió számban pusztul el. Az előbb említett dunavölgyi, különben kítűnő haltermőképességű

belvizek halászati kihasználásának rendszertelenségére különösen jellemző volt az 1918-iki száraz esztendő. Igaz ugyan, hogy az akkori nehézkes háborús szállítási és egyéb viszonyok között, de saját szememmel láttam, hogy helyenként milyen számottevő, piaczi fogyasztásra alkalmas, sőt igen szép I. oszt. halanyag pusztult el s tette bűzőssé a levegőt. Igaz ugyan, hogy ez a multban történt s hogy az akkori megállapítás szerint mindez a kihasználás és, mondjuk, a szállítás szervezetlenségére, részben pedig a kishalászok, illetve bérlők szűkkeblűségére, nehogy túlolcsó áron keljen elpredálni az összezsufolódott halat, vezethető vissza. De ezidő szerint miféle biztosítékát láthatjuk annak, hogy ez a jövőben nem fog megtörténni? A mi népes gémtelpeink javarésze a duna- és részben a tiszamenti erdőségekben helyeződik el, de addig, a míg nagyterjedelmű álló vizeinket akár a magunk hibája, akár a viszonyok kényszere folytán rendszeresebben nem kezeljük s okzerű kihasználásukra a kívánt figyelmet nem fordítjuk, vagy a míg az ártereken millió számra pusztul az ivadék, addig a természetes folyó- és állóvizekben a gémek által okozott abszolút károsításokról jogosan beszélni talán mégis egy kicsit korai, mert hiszen ott, a hol millió számra zsufolódott össze a halivadék, a hol tehát úgyis gyéríteniünk kellene, vagy ott, a hol az szárazra jutva, úgyis millió számban pusztul el, a gémfélék által okozott károsítás nem sokat nyom a latban. Ilyen esetekben inkább azt lehet vitatni, hogy nem haszon-e az, a mit a gém a természet bölcs rendelkezése folytán az ivadék gyérítésével s a halak eltakarításával végzett?!

A vizek ezen csoportjával szemben természetesen egészen más tekintet alá esnek a rendszeresen kezelt és gondozott természetes vizek s a tavi halgazdaságok, a mely utóbbiakban, különösen az üzem belterjessége arányában s azzal együtt válik észrevehetővé — nálunk is — a gémek kártékonyasága.

Mindezeket fontolóra véve, — megítélésem szerint — hazai viszonyaink között ezidő szerint a gémkérdés csak a halasvizek egy bizonyos csoportjára s azok tulajdonosaira nézve főbenjáró és időszerű kérdés; vizeink egy még mindig igen tekintélyes csoportjára azonban még nem jelentős, legfeljebb csak a közeljövőben lesz azzá.

De azért, mert ez így van, kár volna a kérdést kevés figyelemre méltatni s nyugati szomszédaink példáin nem okulni és tanulni.

(Folyt. köv.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi rendes közgyűléséről felvett jegyzőkönyvet az alábbiakban közöljük:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett az Országos Halászati Egyesületnek 1920. május hó 28-án tartott évi rendes közgyűléséről, az Országos Erdészeti Egyesület székházában (V., Alkotmány-utca 6. sz.).

Elnök: báró Tallián Béla v. b. t. t.

Jegyző: Végh János másodtitkár.

1. Báró Tallián Béla elnök a nagyszámban megjelent tagok és Répássy Miklósnak, az egyesület eddigi titkárának h. államtitkári minőségében való szíves üdvözlése után, mindenekelőtt megállapítja, hogy a közgyűlés összehívása 14 nappal előbb, az egyesület hivatalos közlönyében, a „Halászat” című szaklapban megjelent meghívó útján, a tárgysorozat feltüntetésével szabályszerűen történt. Megállapítja továbbá, hogy a közgyűlésen a tagok az alapszabályok 9. §-ának megfelelően határozatképes számban jelentek meg. A jegyzőkönyv hitelesítésére Corchus Béla és Zimmer Ferencz rendes tagokat kéri fel, a jegyzőkönyvet pedig Végh János másodtitkár-jegyző vezeti.

Részvételt jelenti, hogy Kwassay Jenő ny. h. államtitkár, egyesületi tag, a külföldön is elismert szakember, Magyarország vízügyi

intézményeinek megszervezője és a halászati ügyeknek is mindenkor lelkes támogatója, a mult évben elhunyt. Továbbá sajnálattal jelenti azt is, hogy Landgraf János ny. h. államtitkár változott viszonyaira való tekintettel az alelnökségről és Makfalvy Géza ny. államtitkár pedig egészségi állapotára való hivatkozással a választmányi tagságról lemondott.

A közgyűlés az elnöki bejelentéseket tudomásul veszi: Kwassay emléket kegyelettel megőrökíti; Landgraf János alelnök és Makfalvy Géza választmányi tag lemondását, méltányolva a felhozott okokat, sajnálattal veszi tudomásul, a lemondottak érdemes működését jegyzőkönyvileg elismeri.

Elnök bejelenti végül, hogy a közgyűlés után Végh János tájékoztatást nyújt Csonka-Magyarország halászati viszonyairól és a halászat időszerű kérdéseiről.

2. Simonffy Gyula titkár évi jelentését olvassa fel a következőkben:

Tisztelt Közgyűlés!

A legutóbb 1918. május 7-én tartott közgyűlésünk óta immár két teljes év telt el. Elmondhatjuk, hogy két súlyos nehézségekkel és megpróbáltatásokkal teljes év, a mely nemcsak az egyén, hanem a társadalom, az állam politikai és gazdasági életét is alaposan megbolygatta, próbára tette. Legutóbbi közgyűlésünk megtartása idejében még sejtelmünk sem volt, hogy mit tartogat számunkra a sors, ma azonban már tényekkel és létező állapotokkal számolhatunk s ha ezek, bár kedvezőtleneknek s szinte elviselhetetleneknek látszanak is számunkra, egyet megállapíthatunk, hogy elérkezünk a józan és helyes megfontolások, mérlegelések s cselekvések idejéhez.

A jelen állapot ismertetése és méltatása s így jelentésem sem volna teljes, ha a mult eseményeire nem vetnénk némi rövid visszapillantást.

Az 1918. évi titkári jelentés kiemelte, „hogy a negyedik év óta tartó háború folyton fokozódó nehézségei egyesületünk tevékenységét is mindinkább szűk korlátok közé szorította. A lefolyt évet a mostoha viszonyokkal való, sajnos, eredményesnek nem mindig mondható küzdelem töltötte be!”

Megállapíthatjuk, hogy egyesületi tevékenységünknek ez a korlátozottsága az 1918. év folyamán, továbbá az 1919. évben a proletárdiktatura bekövetkeztéig fokozódott, a diktatura idején tetőpontra hágott s csak annak bukásától kezdve enyhült némileg.

Az 1918. október 31-ig terjedő háborús egyesületi évet, úgy szólván a halászati eszközök, anyagok és felszerelésekben mutatkozó nagymérvű hiány elleni küzdelem töltötte ki.

Részben a kereskedelemügyi, földművelésügyi s közlekedési minisztériumok, részben a különböző központok közvetítésével az egyesület végezte a rendelkezésre álló anyag (háló, csizma, hal-takarmány) elosztását. Szívesen és ellenszolgáltatás nélkül végeztük az ezzel járó tetemes munkát, sajnos azonban, hogy a jelentkező igényeket csak részben, egyes anyagokban alig, általában pedig csak 30–40% erejéig tudtuk kielégíteni.

A halászati eszközök és üzem anyagainak hiányához — a még mindig tartó háborús állapot miatt — munkaerőhiány s a száraz jellegű időjárás csatlakozott, mely tényezőknek s a megromlott közlekedési és szállítási viszonyoknak tudható be, hogy haltermelésünk úgy a természetes vizekben, mint a mesterségesen létesített tó-, illetve halaszgazdaságokban felére, harmadára csökkent s különösen a folyami halászat eredményei bizonytalanokká váltak.

Ebben az időszakban, 1918. augusztus 23-án és szeptember 2-án, egyesületünk két választmányi ülést tartott.

Ez a két választmányi ülés az említett gazdasági nehézségek leküzdése feletti tanácskozáson kívül még két említésreméltó ügyben foglalt állást. Ú. m.: az országos gazdasági egyesülettel összeköttetésbe lépve, elvi megállapodás történt, hogy a szervezendő mezőgazdasági érdekképviseletben a halászat megfelelő helyet fog betölteni; másodsor, hogy a közlekedési miniszter meghívására a a halforgalom szabályozása tárgyában tartott értekezleten egyesületünk résztvevett. Ez értekezleten megjelent haltermelők termésük egytized részét az akkori piaczi árnál jóval alacsonyabb áron készségi ajánlották fel a miniszternek, a jelen nem levők pedig egyesületünk útján levélben tették ugyanezt.

A cél t. i. már akkor is ugyanaz volt, a mi jelenleg közbeszéd tárgya, hogy a termelők termésük egy bizonyos részét méltányos áron ajánlják fel a közfogyasztás számára s ennek ellenében az ezen felüli rész szabadforgalom tárgya lett volna.

Itt említem még meg, hogy a szeptember 2-iki választmányi ülés határozatából kifolyólag az egyesület Magyarország területvédő ligájához való csatlakozását bejelentette.

A Károlyi-féle politikai korszak ideje alatt egyesületünk választmánya december 17-én tartott még egy harmadik ülést. Különösen a köz- és jogbiztonság bajai s a vidéken gombamódra alakult „nemzeti tanácsok” önkényes, indokolatlan, illetéktelen, a termelést, forgalmat és a fogyasztást gátló beavatkozásai sűrűn voltak panasz tárgyai. Mind a két fontos ügyben sürgős beadványokat intéztünk

az illetékes miniszter urakhoz, megnyugtató választ is kaptunk onnan, eredmény azonban, sajnos, nem volt, mert közviszonyaink és állapotaink romlását megakadályozni érdekkörünkben sem voltunk képesek.

Ilyen körülmények között következett be 1919. márcziusában az ú. n. Tanácsköztársaság, a proletárdiktatura. Egyesületünk tevékenységét — a szakszervezetek fejlődése és hatalomrajutása közepette, hasonlóan más gazdasági egyesületekhez — beszüntetni volt kénytelen; halászmestereinket és halász munkásainkat a húsipari munkások szakszervezetekbe igyekeztek — kevés eredménnyel — befőtöríteni. Egyetlen-magyar szaklapunk, a „Halászat” sem jelenhetett meg többé.

A termelés, forgalom és fogyasztás alapjának teljes megbolygatása s a mindenképpen való szocializálás és direktóriumi kezelés a halászat terén is majdnem teljes anarkiára vezetett. Eltekintve azonban a magántulajdont helyenként ért érzékeny károktól, a halászatban rejlő nemzeti vagyont katasztrofális kár nem érte. Ez részben annak tulajdonítható, hogy a volt földmív. népbiztoság halászati szakosztályában régi kipróbált munkaeö végezte az igazgatás és irányítás munkáját, amely munkának tendenciája és eredménye — bár a szocializálás és direktóriumi kezelés elvképpen kimondatott — az volt, hogy a szerzett magánjogok tisztelete, közelebről a halászati haszonbészereződések érvénye, elismertessék, más részről a szocializálás végrehajtása olyan feltételektől tétetett függővé, a mely annak tényleges végrehajtását szükségképpen hosszabb időre tolta ki s így nem árthatott. A katasztrofális kár bekövetkezését nem kis mértékben akadályozta meg továbbá a halászati eszközök hiánya, az állomány nehéz hozzáférhetősége, végül és főképp azonban a proletárdiktaturának még az ősi lehalászások előtt való bukása. Az egyesületet anyagi kár ezalatt nem érte.

A proletárdiktatura bukása után a megpróbáltatások sorozata még mindig nem zárult teljesen le. Magán- és közéletinkre a román ellenséges megszállás nehezedett s ennek súlyát és ártalmát nemcsak politikai, hanem talán fokozott mértékben gazdasági életünk — tehát a halászat is — megsínylette. Megszállás alatt a megalkult új nemzeti kormány — bár korlátozott hatáskört engedtek részére a megszállók — elsősorban a megbolygatott jog és gazdasági rend visszaállítására fordította figyelmét. Bennünk érdeklődő augusztus 13-án jelent meg az előző jogállapot helyreállítására, illetve a halászat köztulajdonbavételének megszüntetésére vonatkozó kormányrendelet, a mely egy csapásra tisztázta a helyzetet s a konszolidáció munkájára alapot teremtett. Ezen munkában való részvétel egyesületünket is tevékenységre serkentette s ennek folyamánaképp november 27-én tartottuk első választmányi ülésünket.

A megadott lehetőségeken belül az ülés több, kisebb-nagyobb fontosságú s tagjainkkal a Halászatban is közölt ügyvel foglalkozott, de kétségtelenül legfontosabb tárgyú volt az egyetlen magyar szaklap további megjelenésének kérdése. A nyomdaköltségek óriási növekedése s az állami háztartás nehéz helyzete mellett ugyanis nem remélhettük, hogy a földmív. tárcza a lapnak az eddigi módon való megjelenését magára vállalja s így megfelelő egyesületi vagyoni hiányában ezen választmányi ülés határozatából kifolyólag kérvénnyel fordultunk a földmív. miniszter úrhoz, hogy legalább a lap folyó évben leendő kiadásával járó költségek felerészét, körülbelül 9000 K-t tárczája terhére vállalni kegyeskedjék, másrészt ezzel egyidejűleg a lap útján felhívással fordultunk tagtársaink s a lap olvasóközönségéhez, hogy hozzájárulásukkal tegyék lehetővé a lap megjelenését.

Úgy folyamodásunk, mint felhívásunk a kellő sikerrel járt s a földművelésügyi minisztérium részéről vállalt 9000 koronán kívül tagjaink áldozatkészségéből kerekén 22,500 korona gyűlt össze. Ezen adományokat a Halászatban már nyugtáztuk, de a miniszter Önagyméltósága ezen jóindulatáért s tagtársaink ezen áldozatkészségükért — kezdve a legkisebbtől a legnagyobbig — ez alkalommal is érdemesek a legnagyobb elismerésre és köszönetre.

Meg kell még emlékeznem, különösen a halászati jogtulajdonosokat, illetve a halászati társulatokat közelről érintő 2316/1920. M. E. számú rendeletről, a mely a halászati haszonberek igazságos emelését a f. évre az egész vonalon lehetővé tette. Értesülésünk szerint a haszonberekemlések kivétel nélkül barátságos egyezkedések mellett történtek.

Legutóbb történt végül, hogy a szövetséges és társult hatalmak a magyar békebizottság válaszára közölték velünk a végleges békefeltételeket. Nem hivatása ugyan egyesületünknek a politikai élettel és jelenségekkel való foglalkozás, a jelen alkalommal azonban szinte lehetetlenség, hogy a békefeltételek által létesíteni szándékolt helyzetet a magunk részéről az önmagától adódó kritika megvilágításába ne helyezzük.

Elég legyen azonban csupán annak megállapítása, hogy hazai halászatunk mint ösfoglalkozás és termelési ág, közgazdasági életünknek azon egyik tényezője, a melyet az új határmegállapítás leg-súlyosabban érint, szinte lehetetlen helyzet elé állít. Csak arra kell rámutatnunk, hogy eltekintve országunk területének kétharmad részével való megcsönkítésától, az új határmegállapítás a kárpáti

medence eszményi módon egységes vízrendszerét tagolja szét s éppen ezért annak egységes elvek szerint való kezelésétől foszt meg bennünket, anélkül, hogy azt mások részére biztosítaná, de ha biztosítaná is, az, a ki a gyakorlati életet ismeri, tudja jól, hogy az efféle rendelkezés a valóságban mit jelent: veszteséget, pusztulást!

Tisztelt Közgyűlés! Mielőtt jelentésemet befejezném, meg kell még említenem, hogy a halrajzi 2250 és a Halászat szerkesztési 13,521 koronás alapon kívül az egyesület vagyona 23,635 K 28 f-t tesz ki. Tagjaink közül öt érdemes régi tagtársunkat ragadta el a halál. Stögermayer Antal a proletárdiktatura szerencsétlen áldozata lett, kivüle Polonyi Géza, Kvassay Jenő, Tóth Kálmán, Stojanovics Boldizsár tagjainkat veszítettük el. Külön szavakat kell azonban szentelnünk, úgy vélem, nekünk magyar halászoknak, Kvassay Jenő emlékének. Kvassay volt elmúlt korunk legnagyobb magyar vízmérnöke. Magyarország vízügyeinek intézésében a halászat gazdasági hatalmas kereteit alkotta meg. Működése során a választat újjáalakításához alapvető munkával járult hozzá, az ő főnöksége alatt alkották meg a mai halászati törvényt és szervezték az országos halászati felügyelőség intézményét. Az 1901. évi halászati kongresszus tanácskozásában is igen tevékeny részt vett. Egész és magasnívójú ember volt. Mint mérnök a vízben nemcsak az elmélet, a technikai műveletek tárgyát látta, hanem elsősorban a többtermelésre alkalmas gazdasági tényezőzt. Híre a haza határain túlterjedt s a magyar vízmérnökségnek messze földön becsületet szerzett. Elhunytaink emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Tagjaink jelenlegi létszáma 643 az 1918. évi 404-el szemben, azonban ezek közül körülbelül 340 megszállott területen tartozkodik. Reméljük, hogy nem veszítjük el őket s velük az érintkezést mielőbb ismét fel fogjuk tudni venni!

Megemlítenédnek tartom továbbá az állami halászati igazgatásban időközben bekövetkezett személyi változásokat. Jelenlegi egyik alelnökünk, Landgraf János h. államtitkár a földmív. minisztérium halászati ügyosztályának éléről nyugalomba menetele alkalmával távozott s helyét Répássy Miklós h. államtitkár, jelenleg mint a II. C. halászati főosztály vezetője foglalta el, nyomdokába pedig mint az orsz. halászati felügyelőség jelenlegi vezetője, Kuttner Kálmán m. oszt.-tan. lépett.

Végül Répássy h. államtitkár, új helyzetére tekintettel, az egyesület titkári állásáról lemondván, a választmány a titkári teendőket ellátásával szerény személyemet bízta meg.

Tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk választmányát s felelős tényezőit a jogrend helyreállítása után általában az a gondolat vezette, hogy a helyzetről s a létező állapotokról helyes tájékozódást szerezzen s erőtényezőzt akként rendezze, hogy a magyar konszolidáció munkájába erejéhez és képességeihez képest bármikor bekapcsolódhassék s abból részét kivehesse. E munkának, sajnos, még csak kezdetén vagyunk s így nemcsak rajtunk mult az, hogy az egyesület nagyobbarányú tevékenységéről ezidőszert a nyilvánosság előtt be nem számolhatunk.

Reményünk lehet azonban arra, hogy ezen munkában, valamint a szövetséges hatalmak által igazságtalanul reánk erőszakolt béke által válságos helyzetbe került csonka hazánk újjáépítésének munkájában az egyesület s annak minden egyes tagja meg fogja találni a maga helyét, szeretett hazánk újjáépítésének munkása és részese lehet, csak — hogy nagy hazánkfia, Apponyinak nem rég elhangzott szavait idézzem — „akarni kell”!

Ezekután kérem jelentésem szíves tudomásul vételét.

Egyhangulag tudomásul vétetett.

3. *Jegyző felolvassa* az utolsó közgyűlés (1918. május) óta jelentkezett és a választmány által időközben felvett ta ok névsorát. (L. a választmányi ülésekről közölt tudósításokat a „Halászat” előző számaiban.)

A felolvasott 49 alapító és 188 rendes tag feivételét a közgyűlés megerősítőleg tudomásul vette.

4. *Kuttner Kálmán pénztáros bemutatja az egyesület vagyoni állapotára vonatkozó kimutatást az 1918. és 1919. évekről:*

1918. év.

A) *Értékpapírok.*

3 drb 2000 K n. é. 4 ^{1/2} o-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	5685— K
3 drb 1000 K n. é. 4 ^{1/2} o-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	2760— "
1 drb 1000 K n. é. 4 ^{1/2} o-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	900— "
2 drb n. é. 4 ^{1/2} o-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	379— "
3 drb 200 K n. é. 4 ^{1/2} o-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	552— "
2600 K n. é. 6o-os hadikölcsönkötvény	2522— "
4000 K n. é. 6o-os hadikölcsönkötvény	3864— "
1400 K n. é. 6o-os hadikölcsönkötvény	1365— "

18027— K

B) Készpénz.

Maradványok:	Áthozat:	18027.— K
Bank folyószámlán	2994.— "	
Postatakarékpénztár folyószámlán	1112.03 "	
Házipénztárban	343.76 "	
	Összesen	22476.79 K

Budapest, 1918. december hó 31.

1919. év.

A) Értékpapírok.

3 drb 2000 K n. é. 4 ¹ / ₂ %-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	5685.— K
3 drb 1000 K n. é. 4 ¹ / ₂ %-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	2760.— "
1 drb 1000 K n. é. 4 ¹ / ₂ %-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	900.— "
2 drb 200 K n. é. 4 ¹ / ₂ %-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	379.— "
3 drb 200 K n. é. 4 ¹ / ₂ %-os Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. záloglevél	552.— "
2600 K n. é. 6%-os hadikölcsönkötvény	2522.— "
4000 K n. é. 6%-os hadikölcsönkötvény	3864.— "
1400 K n. é. 6%-os hadikölcsönkötvény	1365.— "

B) Készpénz.

Bank folyószámlán	4666.— "	
Postatakarékpénztár folyószámlán	627.12 "	
Házipénztárban	315.16 "	
	Összesen	23635.28 K

Budapest, 1919. december hó 31-én.

Továbbá bemutatja a *halrajzi alapra* vonatkozó elszámolásokat:

1918. év.

Bevétel.

1. Maradvány	3809.— K
2. Adományok	673.57 "
3. Kamatok	120.43 "
	4603.— K

Kiadás.

1. Üveg neműekért	1002.— K
2. Nyomatványokért	47.— "
3. Vagyonkezelési költségek	9.— "
Egyenleg, mint maradvány	3545.— "
	4603.— K

1919. év.

Bevétel.

1. Maradvány	3545.— K
2. Adományok	121.37 "
3. Kamat	53.26 "
	3719.63 K

Kiadás.

1. Nyomatványokért	960.— K
2. Írói tiszteletdíj (Halhatározó)	500.— "
3. Vagyonkezelési költségek	9.63 "
4. Maradvány, mint egyenleg	2250.— "
	3719.63 K

A közgyűlés a pénztári bejelentést egyhangúlag tudomásul veszi.

5. Dr. Goszthony Mihály a számvizsgáló bizottság nevében *jelenti*, hogy a pénztárnok által készített 1918. és 1919. évi vagyonskimutatásokat, illetve zárószámadásokat tételről-tételre felülvizsgálták és azt mindenben helyesnek találván, a felmentés megadását javasolják. A tételek a következők:

1918. év.

Bevétel.

1. Maradványok:		
a) Bank folyószámlán	1110.— K	
b) Postatakarékpénztár folyószámlán	941.08 "	
c) Házipénztárban	267.72 "	
2. Tagsági díjak	1738.— "	
3. Alapítványok	2719.— "	
4. Kamatok	869.71 "	
	Összesen	7645.51 K

Kiadás.

1. Postaköltségek	96.10 K	
2. Nyomatványok	61.86 "	
3. Irodai költségek	69.— "	
4. Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	600.— "	
5. Pénztáros tiszteletdíja	450.— "	
6. Lombardszámla egyenlegre	1907.— "	
7. Vagyonkezelési költségek	9.76 "	
8. Postatakarékpénztári hadsegélyezés	2.— "	
9. Maradványok:		
a) Bank folyószámlán	2994.— "	
b) Postatakarékpénztár folyószámlán	1112.03 "	
c) Házipénztár	343.76 "	
	Összesen	7645.51 K

1919. év.

Bevétel.

1. Maradványok:		
a) Bank folyószámlán	2994.— K	
b) Postatakarékpénztár folyószámlán	1112.03 "	
c) Házipénztárban	343.76 "	
2. Tagsági díjak	878.— "	
3. Alapítványok	1206.— "	
4. Kamatok	345.33 "	
	Összesen	6879.12 K

Kiadás.

1. Postaköltségek	47.60 K	
2. Nyomatványok	37.— "	
3. Irodai költségek	128.— "	
4. Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	600.— "	
5. Pénztáros tiszteletdíja	450.— "	
6. Vagyonkezelési költségek	8.24 "	
7. Maradványok:		
a) Bank folyószámlán	4666.— "	
b) Postatakarékpénztár folyószámlán	627.12 "	
c) Házipénztárban	315.16 "	
	Összesen	6879.12 K

A közgyűlés a zárószámadásokat és a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi és a pénztárnak a felmentvényt megadja.

6. *Kuttner Kálmán pénztárnok* előterjeszti a választmány javaslataként az egyesület 1919. és 1920. évi költségelőirányzatát, mely a következő tételekből áll:

1919. év.

Bevétel.

1. 1918. évi maradványok:	
a) Bank folyószámlán	2994.— K
b) Postatakarékpénztári folyószámlán	1112.03 "
c) Házipénztárban	343.76 "
2. 11,000 K n. é. záloglevél kamata	495.— "
3. 8000 K n. é. hadikölcsön kamata	480.— "
4. Tagsági díjak	1800.— "
	7224.79 K

Kiadás.

1. Postaköltségek	100.— K
2. Nyomatványok	100.— "
3. Irodai költségek	100.— "
4. Szakelőadások, kiadványok	500.— "
5. Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	600.— "
6. Pénztáros tiszteletdíja	450.— "
7. Előre nem látottak	200.— "
8. Egyenleg, mint pénztári maradvány	5174.79 "
	7224.79 K

1920. év.

Bevétel.

1. 1919. évi maradványok:	
a) Bank folyószámlán	4666.— K
b) Postatakarékpénztár folyószámlán	627.12 "
c) Házipénztárban	315.16 "
2. 11,000 K n. é. záloglevél kamata	495.— "
3. 8000 K n. é. hadikölcsön kamata	480.— "
4. Tagsági díjak	1800.— "
5. Tagsági pótdíjak	7200.— "
	15583.28 K

Kiadás.

1. Postaköltségek	600.—	K
2. Nyomatványok	600.—	"
3. Irodai költségek	600.—	"
4. Szakelőadások, kiadványok	1000.—	"
5. Másodtitkár-jegyző tiszteletdíja	1200.—	"
6. Pénztáros tiszteletdíja	900.—	"
7. Előre nem látottak	600.—	"
8. Egyenleg, mint pénztári maradvány	10083.—	"

15583·28 K

A közgyűlés az előirányzatot tételenként letárgyalta és egyhangúlag elfogadta azzal, hogy a rendkívül megváltozott viszonyokra való tekintettel a másodtitkár tiszteletdíját évi 1200 koronára és a pénztárosét évi 900 koronára emeli fel, inkább erkölcsi elismerésül az igazi érdemük szerint anyagi eszközök híján nem javadalmazható tevékenységükért.

7. Az elnök ajánlatára a számvizsgáló-bizottság tagjaiul az 1920. évre

a közgyűlés egyhangúlag megválasztja dr. Goszthony Mihályt, Corchus Bélát és Scheiber Józsefet.

8. A tagsági díjak felemelése tárgyában a titkár ismerteti az országos egyesületeknél (OMGE., Természettudományi Társulat, Országos Erdészeti Egyesület stb.) történt tagdíjemelések módosításait és a választmány javaslatát, mely szerint a kiadások minden irányú növekedése és a rendkívüli drágaságra való tekintettel, a közös halászati érdekek sikeres szoleálata céljából, a rendes tagokra az évi 6 koronás tagdíjon felül kirovandó volna még az 1920. és 1921. években 24—24 korona pótdíj, melynek megfizetésére az alapító tagokat is kötelezni kellene, ha addig a tagsági díjakat az alapszabályok módosításával véglegesen nem rendezhetik.

A választmány javaslatát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta azzal, hogy a „Halászat” cz. szaklapot a tagok ezután is ingyenes illetményül kapják.

9. Az indítványokra térve át Udvardy János javasolja, hogy az elnökségnek, választmánynak és tisztviselőknek buzgó tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak.

A közgyűlés általános helyesléssel elfogadja, a mit az elnök a vezetőség nevében hálálisan megköszön.

10. Végh János felolvassa a csonka Magyarország halászatára vonatkozó tanulmányát és a halászat időszerű kérdéseire vonatkozó eszméit, melyek között a legfontosabbak: a határfolyók halászatának az ellentétes érdekeltségek daczára is egységes rendezése; a földbirtokreform végrehajtásánál a tógazdaságok érdekében halászati szakértő bevonása a Birtokrendezési Tanácsba; a halászati törvény korszerű revíziója stb. (Teljes szövegét lásd a „Halászat” 1920. június 14-iki számában!)

Az előadást követőleg élénk eszmecsere indult meg a tagok között a felvetett közérdekű tárgyokról.

Báró Inkey Pál alelnök indítványára elhatározták, hogy a kormányhatóságok az elnökség útján részletes memorandumot intézzenek.

11. Corchus Béla az előző határozat alapján indítványozza, hogy a megszállott országrészek határvonalaiával átmetszett folyókra és patakokra, illetve egyes határmenti tógazdaságok súlyos helyzetére való tekintettel az egyesület hívja fel a kormány figyelmét arra, hogy a szerencsétlen békekötés szerint kiküldendő ú. n. határmegállapító bizottságba egy halászati szakértő is küldessék ki.

A közgyűlés az egyesület vezetőségét utasította, hogy a memorandumban ezt is fejtsse ki.

12. Dobránszky Béla rendkívül igazságtalan dolognak és sérelmesnek tartja a jelenlegi halforgalmi tarifát, mely szerint az élőhal, mint fontos közélémezési cikk az eddigi szállítási kedvezményekben sem részesül, illetve a vasút nincs tekintettel a termelési érdekekből is fontos halszállítás különleges csomagolási viszonyaira (halivadék, tenyészhal, sok víz, speciálkocsik, jégfogyasztás, romlandóság, stb.) s emiatt szinte lehetetlenné teszi a szegényebb sorsú lakosság élelmezésére alkalmas olcsó halféleségek (balatoni keszeg, stb.) felhozatalát is a fővárosi piacokra. Ez ellen tenni kell valamit.

Többek hozzászólása után, báró Inkey Pál alelnök javasolja, hogy megfelelő orvoslás végett az egyesület intézzen felterjesztést az illetékes hatóságokhoz, főként a kereskedelmi kormányhoz és a főváros tanácsához is támogatásért.

A közgyűlés a fenti értelemben határoz és személyes beavatkozásra is felkéri a kezdeményező dr. Dobránszky Bélát, Répássy Miklós földművelésügyi h. államtitkárt, mint a halászati főosztály vezetőjét és a jelenlevő Iklódy Szabó János nemzetgyűlési képviselőt.

13. Répássy Miklós ezúttal is felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a halászati tilalmak időszakos felfüggesztése tárgyában indo-

kolt kérésükkel ne késlekedjenek, ha a rávonatkozó kormányhatósági engedélyt kellő időben meg akarják kapni.

A közgyűlés helyeslőleg fogadja a figyelmeztetést.

14. Heincz Frigyes felszólalásában a vízirendőrség szervezése mellett foglal állást, melybe egyes megbízható hivatásos halászok is bevonandók lennének, mert meggyőződése szerint ők ismerik legjobban a terepet, a javíthatatlan orvhalászokat és mindenféle tapasztalható visszaéléseket; néhány motorcsónakkal rövid idő alatt rendet tudnának teremteni.

A közgyűlés ezt az észrevételt is a titkárság figyelmébe ajánlja a memorandum kidolgozásánál.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Végh János s. k.
másodtitkár-jegyző.

Báró Tallián Béla s. k.
elnök.

Hitelesítjük:

Corchus Béla s. k.

Zimmer Ferenc s. k.

Benzin. Haltakormány. Az Orsz. Halászati Egyesületnek illetékes helyekre juttatott beadványaira a következő válaszok érkeztek: 59,691/XII C—1920. F. M. sz. „F. évi 16. sz. a. kelt felterjesztésére értesítem, hogy a halszállító kocsiknak benzinnel való ellátásáról állandóan gondoskodom s mindazoknak, a kik eziránt külön kérelemmel hozzám fordulnak, a rendelkezésre álló készlet arányához mért részletekben megfelelő mennyiségű benzint utalok ki. A mennyiben volna még olyan halszállító kocsit-tulajdonos, a ki benzinnel ellátásban nem részesült, hívja fel annak figyelmét arra, hogy a szükséges benzin kiutalása iránt akár a helyi hatóság, akár a t. Czím által igazolt kérelemmel forduljon közvetlen hozzám.” 38,350 IV/a—1920. K. M. sz. „F. évi június 1-én kelt és a m. kir. földművelésügyi minisztérium útján hozzám érkezett beadványára értesítem, hogy haletetés céljaira romlott gabona kiutalása iránt — a készletek csekélyége miatt — legnagyobb sajnálatomra nem áll módomban intézkedni.”
Egyesületi titkár.

A Szolnokvidéki felsőtiszai halászati társulat évi rendes közgyűlését Szolnokon június 8-án tartotta meg gróf Szapáry György elnökletével. Takacs Gyula igazgatói jelentése szerint a forradalom és a vörös uralom alatt a halpusztítás óriási mérveket öltött, a román megszállás alatt pedig egyáltalán nem lehetett a Tisza medrében magyar embernek halászni, mert az ellenséges katonai parancsnokság Odesszából hozott halászokkal halásztatott és ráldőztek mindenki másra. Az 1918. és 1919. évi zárószámadatokat rendben találták és az igazgatónak a felmentvényt megadták. Az 1919. és 1920. évi költségvetést 14,933 koronában irányozták elő, osztalékot az elmúlt évekről a szovjetpénz és a lebélyegzés okozta veszteségek miatt csak jövőre adhatnak. A III. szakasz bérbeadásánál az eddigi 3681 koronával szemben árverés útján 79,000 korona évi bért értek el, az I. és II. szakaszt megfelelő bérfelemeléssel méltányosságból még a f. év végéig meghagyták a régi bérlők kezén, mert a zavaros viszonyok miatt 2 éven át egyáltalán nem halászhattak és az évi bérösszegeket mégis rendszeresen befizették, de jövőre árverés útján fogják értékesíteni. (—gh.)

A Kettőskörösi Halászati Társulat június hó 15-én tartotta Békésen rendes évi közgyűlését Ribárszky Pál elnökletével. Az igazgatói jelentés szerint az időjárás és árvíz viszonyok a halállomány szaporodására igen kedvezők voltak, a halállomány mégis nagyon megfogyott, mert egyrészt az ú. n. tanácsköztársaság uralma alatt a vörösörség, másrészt pedig későbbben a megszálló román katonaság robbantásokkal folyton pusztította a halállományt, sőt még azt is megakadályozták, hogy a kubikgödörökből a bentrekedt ivadékot a folyóba helyezték. Halórt két hónapig tartott ugyan a társulat, de eredményt elérni a megszálló csapatok miatt nem tudott.

Az elmúlt évi számadások szerint a társulatnak 977·63 K bevétellel szemben 406·30 K kiadása merült fel. A jövő évi költségeket 1800 K-ban irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékat kat. holdanként az eddigi 1 K-val szemben 2 K-ra emelték.
T.

A Cibakháza-sápi halászati társulat f. évi június hó 17-én tartotta Cibakházán rendes évi közgyűlését Sváb Gyula elnöklete alatt. A két forradalom lehetetlenné tette az 1919. évi közgyűlés megtartását; a vízterület őrzése 1919-ben nem volt végrehajtható. Az évi haszonbér pontosan befolyt s az a korábbi közgyűlési határozat értelmében tartalékolatik. Az 1918. évi számadások szerint 5158·32 K bevétellel szemben 4199·48 K kiadás, míg 1919-ben 4558·65 K bevétel volt, kiadás pedig nem merült fel, úgy, hogy a társulatnak vagyona 8281·22 K készpénz és 12,000 K n. é. hadikölcsön. Az 1919. évi költségeket 1066 K-val, az 1920. évi költségeket 6180 K-val irányozták elő. A bérlővel történt barátságos megegyezés alapján 1920. évi haszonbér a szerződés szerinti 5000 K-val szemben 15,000 K-ban állapított meg.

A Tiszaeszlár-taktaköz-dadai halászati társulat f. évi június hó 20-án tartotta Tiszalökön rendes évi közgyűlését, *Szomjas Gusztáv* főispán elnöklétével. Az 1918. és 1919. években a közgyűlés a forradalmak miatt nem megtartható; a két forradalom teljesen megbénította a társulatnak rendszeres és más hatásaiban is kedvezően jelentkező működését. Az 1918/19. üzemi évben a vörös uralom, az 1919/20. üzemi évben pedig a román megszállás tette lehetetlenné a halállomány megóvása és emelése érdekében szűkségessé váló intézkedéseket, sőt magának a halászat jognak pusztá gyakorlatát is. A bérlők azonban a haszonbért ponosan befizették, de az egyrészt a bizonytalan postai viszonyok miatt, másrészt azért, mert a Tiszántúl levő jogtulajdonosok el voltak a társulattól zárva, mindezt szét nem osztották. Az 1920. évi költségeket 1600 K-val iránították elő s ehhez képest a tagok évi járulékát 2 K-ban állapították meg. A társulat kötelekébe tartozó vízterület 4 bérleti szakaszra osztva, 1920. július 1-től 1926. június 30-áig terjedő hat évre nyilvános árverésen bérbeadott és pedig az I. szakasz 600 K (régi 236 K), a II. szakasz 2108 K (régi 162 K), a III. szakasz 1550 K (régi 500 K) és a IV. szakasz 10350 K (régi 1100 K), összesen 14600 K-ért; a bérbeadást a közgyűlés jóváhagyta. A tisztújítás során elnökké: *dr. Korniss Ferencz* földbirtokost, alelnökké: *Szomjas Gusztáv* főispánt egyhangúlag megválasztották.

VEGYESEK.

Adomány a szibériai hadifogolymentő mozgalom czéljára. *Kócsy Imre, Arnold Kálmán, Arnold Ferencz és özv. Arnold Lajosné*, mint az Érd-dunaegyházi h. t. VI. szakaszának bérlői 4200 K, azaz négyezerkétszáz koronát adtak át szerkesztőségünknek a MOVE. szibériai hadifogolymentő akciója javára. — Az összeget rendeltetére helyére juttattuk s a nemeslelkű adakozóknak, a kik ezenkívül a szakaszuk menti községekben lakó egyéb-ként munkaképtelen hadirokkantoknak a horgászatot teljesen ingyen engedik meg, a magunk részéről is köszönetünket fejezve ki, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a szép példa minél több követőre talál a halászat terén dolgozók körében.

Víz okozta károk és hasznok tógazdaságokban. Az az óriási felhőszakadás, a mely f. évi július 1-ről 2-ra virradó éjjel Kaposvár vidékén pusztított, a mint értesülünk, tógazdaságokban is okozott károkat.

Értesülésünk szerint a *mikei* tógazdaság egyik gátját szakította át; a halanyagban azonban nem esett kár, mert az alább fekvő tavak felfogták a lezúduló vizet. A somogyi lapok szerint a *bárdi-bükki* tógazdaság is szenvedett az elemi csapás következtében.

A gyakori záporoszerű esőzések egyébként rendkívül kedvezően befolyásolják a halak fejlődését a tavakban; legalább ily módon pótlódik némileg a mai viszonyok között még mindig alig lehetséges takarmányozás hiánya.

Ritka czápa fogás. Schleswig-Holstein nyugati partja, különösen az Eider folyó torkolata körüli vidék nevezetes volt tokhalászatáról; most, különböző hátrányosan ható okok miatt, nagyon hanyatlott ez a halászat is. Ott történt meg 1890 júniusában, hogy az egyik halászcsoport hálójában valami nagy halat éreztek. Nosza, nekiálltak hamarosan a háló kihúzásának. Nemsokára ott is feküdt egy 5¹/₂ láb hosszú hal a bárka fenekén, a melyet csakhamar még egy hasonló nagyságú követett. De a két hal annyira elkezdett ám hánykolódni, védekezni, hogy a halászok csak a farkuk lecsáklázásával tudtak erőt venni rajtuk. A küzdelem hevében nem is igen nézték meg jól, hogy miféle halak, — el se gondolták, hogy mások legyenek, mint óriás tokok, de bizony hamarosan rájöttek, hogy a furcsa halászszerencse két — czápát hajtott a hálójukba és pedig két nőstényczápát, a melyek közül az egyik haláltúsája közben 16 czápakölyköt elletett. A másik is vemhes volt s 31 drb ivadékot találtak benne. Olyan fogásról volt tehát szó, a mely páratlan a maga nemében, mert egyszerre 49 czápát fogtak! Igaz, hogy a halászok szívesebben vettek volna, ha csak két nagy tok lett volna a zsákmányuk. (Deutsche Fisch.-Zeitung. 1919. Nr. 38.)

Hivatalos árjegyzés. A budapesti halpiacz is belejutott teljesen a nyári holt évadba. A hivatalos árjegyzés júliusra már egyáltalán nem jelez nagyban eladásokat. A kicsinyben való árusításnál az árak lényegesen nem változtak. A Balatonból szálló és fogas ismét gyakrabban kerül fel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. F. Tolna. A halrekeszek ellen folytatott izgató küzdelem leírását érdeklél olvastuk. Sajnos, nem közölhetjük azonban lapunkban, mert eltekintve attól, hogy a papírhány miatt nagyon szűk a terünk, olyan ügyek, a melyek miatt még a hatósági eljárás folyamatban van, nem tartoznak a nyilvánosság elé. Az ilyen dolgokról beszélni egyáltalán csak akkor lehet, ha már megvan a jogerős ítélet. Addig nem tudhatjuk, hogy hol az igazság!

HALÁSZHÁLÓ

bármily kivitelben megrendelhető

AJTAI DEZSŐ hálókötő cégnél

Szeged, Toldy-utca 4. (Belv. óvoda.)

Sürgőny cím: HÁLÓGYÁR, SZEGED.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásáresarnok. Telefon: József 48—94

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levél cím: Tógazdaság Sárd, (Somogy m.).

Sürgőny cím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfiát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd, (Somogy megye).